

**POLITICI CONTABILE ȘI AUDITUL
Operațiunilor de Creditare la Bancă în
Baza „FINCOMBANK” S.A.**

Masterandul: Garciuc Igor

**Coordonator: Țapu Tatiana,
conf. univ., dr.**

Chișinău, 2026

Admis la susținere
Şef DEM:
Turcan Rina, Dr., conf. univ.,

Chişinău, 2026

ADNOTARE

la teza de master cu tema „Politici contabile și auditul operațiunilor de creditare la bancă în baza „FinComBank” S.A.”,
masterandul Garcic Igor, grupa CFA-241 M

Structura tezei: introducere, 3 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 96 de titluri, 28 anexe, 72 pagini text de bază, 32 tabele și 7 figuri.

Cuvinte cheie: bilanț, dobânzi, documente, contabilitate, conturi, comisioane, credite, numerar, registre.

Domeniul de aplicare: contabilitate

Actualitatea temei: Contabilitatea operațiunilor de creditare constituie un domeniu esențial al contabilității bancare, care reflectă procesul de acordare, monitorizare și rambursare a creditelor în cadrul instituțiilor financiare..

Scopul lucrării: scopul tezei constă în analiza conceptelor fundamentale, a cadrului normativ național și internațional care reglementează activitățile de acordare, evidență contabilă și audit ale operațiunilor de creditare în instituțiile bancare, inclusiv a veniturilor aferente sub formă de comisioane și dobânzi. De asemenea, lucrarea examinează impactul relațiilor dintre bănci și debitori în procesul de creditare și evidență contabilă, cu formularea concluziilor și recomandărilor de optimizare.

Obiectivul lucrării este realizat pe baza datelor „FinComBank” S.A.

Obiectivele principale ale cercetării sunt:

- studierea sistemului bancar din Republica Moldova și a operațiunilor de creditare sub aspectul tipurilor, valurilor, termenelor și riscurilor;
- analiza politicilor contabile interne privind reglementarea operațiunilor de creditare;
- examinarea cadrului normativ național și internațional aplicabil activităților de creditare bancară;
- descrierea documentării și contabilizării operațiunilor de creditare, inclusiv acordarea creditelor, calculul comisioanelor și dobânzilor, rambursarea și evidența contabilă a acestora în cadrul unei entități reale;
- studierea aspectelor auditului bancar, cu accent pe operațiunile de creditare și evaluarea rapoartelor de audit;
- formularea concluziilor privind conformitatea contabilizării cu actele normative și elaborarea recomandărilor de îmbunătățire a procesului contabil.

Metodele aplicate la elaborarea tezei de master. În elaborarea lucrării au fost aplicate metode specifice cercetării economice, precum analiza documentară a cadrului legislativ și normativ contabil, observația directă a practicilor contabile din cadrul „FinComBank” S.A., analiza economico-financiară a decontărilor aferente activităților de creditare, precum și metoda studiului de caz, utilizată pentru evidențierea aplicabilității practice a aspectelor teoretice investigate.

Structura tezei. Conținutul tezei de master cu tema „*Politici contabile și auditul operațiunilor de creditare la bancă în baza „FinComBank” S.A.*”, este structurat în trei capitole principale. Fiecare capitol este împărțit în subcapitole care tratează succesiv aspectele teoretice, contabile și analitice, asigurând o coerență logică între secțiuni. Teza este completată de introducere, concluzii și recomandări, bibliografie și anexe, iar structura sa, prezentată în cuprins, reflectă în mod direct tema abordată.

ANNOTATION

for the master's thesis entitled „*Accounting Policies and Audit of Lending Operations at the bank based on „FinComBank” JSC*”,
master's student Garcuic Igor, group CFA-241 M

Thesis structure: introduction, 3 chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 96 titles, 28 appendices, 72 pages of main text, 32 tables, and 7 figures.

Keywords: balance sheet, interest, documents, accounting, accounts, commissions, loans, cash, registers.

Field of application: accounting

Relevance of the topic: Accounting for lending operations is an essential area of banking accounting, reflecting the process of granting, monitoring, and repayment of loans within financial institutions.

Aim of the thesis: The aim of the thesis is to analyze the fundamental concepts and the national and international regulatory framework governing the granting, accounting, and auditing of lending operations in banking institutions, including related income in the form of commissions and interest. The study also examines the impact of relationships between banks and borrowers in the lending and accounting process, with the formulation of conclusions and optimization recommendations.

The objective of the research is based on the data of “FinComBank” S.A.

Main research objectives are:

- studying the banking system of the Republic of Moldova and lending operations in terms of types, currencies, terms, and inherent risks;
- analysis of internal accounting policies regulating lending operations;
- examination of the national and international regulatory framework applicable to banking lending activities;
- description of the documentation and accounting of lending operations, including loan issuance, calculation of commissions and interest, repayment, and their accounting records within a real entity;
- study of banking audit aspects, with emphasis on lending operations and evaluation of audit reports;
- formulation of conclusions regarding compliance of accounting practices with regulatory acts and development of recommendations for improving the accounting process.

Methods applied in the preparation of the Master's thesis: The research was conducted using specific economic research methods, such as documentary analysis of legislative and accounting regulatory frameworks, direct observation of accounting practices within “FinComBank” S.A., economic and financial analysis of settlements related to lending activities, as well as the case study method, used to highlight the practical applicability of the theoretical aspects investigated.

Structure of the thesis. The content of the Master's thesis entitled „*Accounting Policies and Audit of Lending Operations at the bank based on „FinComBank” JSC*” is structured into three main chapters. Each chapter is divided into subchapters addressing theoretical, accounting, and analytical aspects in a sequential manner, ensuring logical coherence between sections. The thesis is supplemented by an introduction, conclusions and recommendations, bibliography, and appendices, and its structure, presented in the table of contents, directly reflects the addressed topic.

Cuprins

INTRODUCERE	8
1 ABORDĂRI CONCEPTUALE PRIVIND POLITICILE CONTABILE ȘI AUDITUL OPERAȚIUNILOR DE CREDITARE BANCARĂ	14
1.1. Conținutul economic, clasificarea și caracteristica operațiunilor de creditare la bancă	14
1.2 Conceptul și importanța politicilor contabile aferente operațiunilor de creditare în sectorul bancar	18
1.3. Abordarea contabilității și auditului creditelor bancare în literatura de profil	22
2 POLITICI CU PRIVIRE LA REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII BANCARE, CONTABILITĂȚII ȘI AUDITULUI OPERAȚIUNILOR CREDITARE LA „FINCOMBANK” S.A.	28
2.1 Politici generale cu privire la reglementarea activității bancare, contabilității și auditului operațiunilor creditare	28
2.2. Politici generale cu privire la contabilitatea și auditul operațiunilor creditare la „FinComBank” S.A.	34
3 CONTABILITATEA ȘI AUDITUL OPERAȚIUNILOR DE CREDITARE LA BANCĂ ÎN BAZA „FINCOMBANK” S.A.	38
3.1 Prezentarea băncii și a portofoliului de credite	38
3.2 Modalitatea acordării creditelor de către „FinComBank” S.A.	49
3.3 Contabilizarea operațiunilor de acordare a creditelor	54
3.3. Contabilitatea comisioanelor și a dobânzii aferente creditelor	57
3.4. Contabilitatea rambursării creditelor bancare	65
3.5. Contabilitatea deprecierii creditelor și plăților aferente lor	67
3.6 Auditul operațiunilor de creditare la bancă	70
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	75
BIBLIOGRAFIE	79
ANEXE	85

INTRODUCERE

Activitatea bancară reprezintă motorul financiar al unei economii moderne, funcționând ca un mecanism complex de colectare, alocare și multiplicare a resurselor monetare. În esență, aceasta constituie ansamblul proceselor prin care instituțiile autorizate intermediază relația dintre actorii economici care dețin excedente de capital și cei care au nevoie de finanțare.

În Republica Moldova, acest sector este pilonul central al stabilității macroeconomice, fiind guvernat de un cadru legal riguros și adaptat standardelor internaționale (Basel III).

Activitatea este reglementată prioritar de Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06 octombrie 2017 (în continuare - Legea nr. 202/2017), care aliniaza sistemul autohton la bunele practici europene [32].

- rolul Băncii Naționale a Moldovei (BNM): Acționează ca autoritate supremă de licențiere, reglementare și supraveghere prudentă. BNM nu doar emite licențe, ci monitorizează continuu indicatorii de capital, lichiditate și transparența acționariatului pentru a preveni crizele sistemice.

- licențierea: Nicio entitate nu poate utiliza termenul „bancă” sau desfășura activități de atragere a depozitelor fără o autorizație explicită din partea BNM, garantând astfel protecția deponenților.

Aspecte cheie ale activității bancare:

1. Intermedierea Financiară (Operațiuni de Bază) – funcție vitală prin care băncile transformă economiile pasive în investiții active prin:

- atragerea depozitelor – colectarea disponibilităților bănești de la persoanele fizice și juridice, oferind în schimb siguranță și dobândă.
- acordarea de credite – direcționarea fondurilor colectate către consumatori sau companii (credite ipotecare, de consum, investiționale), susținând astfel creșterea economică.

2. Servicii de Plată și Gestiune Monetară – Băncile facilitează circulația banilor prin:

- transferuri bancare naționale și internaționale (sistemul SWIFT/TIPS).
- emiterea și gestionarea cardurilor de plată.
- operațiuni de schimb valutar și servicii de internet banking.

3. Activități Auxiliare și Consultanță prin oferirea, pe lângă funcțiile clasice, și a:

- garanțiilor bancare și a acreditivelor – esențiale pentru comerțul internațional.
- managementului portofoliilor – prin administrarea activelor clienților.
- consultanței financiare prin asistență în planificarea investițiilor și structurarea afacerilor.

În prezent, orice instituție bancară, indiferent de aria geografică în care activează, îndeplinește trei funcții fundamentale: atragerea resurselor financiare, intermedierea și transferul acestora, precum și acordarea de credite. Aceste funcții sunt interdependente și constituie baza

activității bancare moderne. Astfel, acumularea mijloacelor bănești implică, în mod inerent, anumite costuri pentru bancă (dobânzi la depozite, cheltuieli operaționale), în timp ce utilizarea eficientă a acestor resurse, în special prin creditare și servicii de plată, permite generarea de venituri. În cadrul sistemului bancar din Republica Moldova, dezvoltarea tehnologiilor informaționale și a infrastructurii de plăți a determinat o transformare semnificativă a modului în care sunt realizate operațiunile bancare. Implementarea sistemelor moderne de plăți electronice oferă băncilor posibilitatea de a integra cele trei funcții de bază într-un mecanism eficient și relativ puțin costisitor. Prin urmare, băncile pot:

- a) atrage resurse financiare de la un număr mare de clienți prin instrumente digitale;
- b) asigura circulația rapidă a fondurilor între participanți (client – comerciant – bancă) și
- c) susține procesul de creditare în cadrul acestui circuit.

Utilizarea sistemelor electronice de plată contribuie la diversificarea surselor de venit ale băncilor, prin comisioane aferente tranzacțiilor, reducerea costurilor operaționale și creșterea volumului de operațiuni procesate. În același timp, aceste sisteme sporesc eficiența și transparența fluxurilor financiare, facilitând monitorizarea și controlul acestora.

În acest context, contabilitatea constituie un sistem informațional fundamental, prin intermediul căruia sunt identificate, înregistrate, prelucrate, analizate și sintetizate operațiunile economico-financiare ale unei entități. Aceasta asigură furnizarea de informații relevante, credibile și comparabile pentru utilizatorii interni și externi, contribuind la fundamentarea deciziilor manageriale și la evaluarea performanței economice.

În cadrul sistemului bancar din Republica Moldova, contabilitatea capătă o importanță deosebită, având în vedere specificul activității bancare, caracterizat prin gestionarea resurselor financiare atrase și plasate, precum și prin respectarea strictă a cerințelor de reglementare și supraveghere impuse de Banca Națională a Moldovei. Astfel, contabilitatea bancară nu se limitează doar la reflectarea tranzacțiilor, ci devine un instrument esențial pentru asigurarea transparenței, stabilității și conformității instituțiilor financiare.

Indiferent de complexitatea și diversitatea obligațiilor fiscale existente, contabilitatea rămâne baza de referință pentru evidența și prelucrarea tranzacțiilor economice. În sectorul bancar, aceasta joacă un rol determinant în calcularea corectă a obligațiilor fiscale, în monitorizarea riscurilor financiare și în raportarea conform standardelor naționale și internaționale. Prin urmare, contabilitatea contribuie direct la asigurarea disciplinei financiare și la consolidarea încrederii în sistemul bancar.

Contabilitatea operațiunilor de creditare reprezintă un domeniu esențial al contabilității bancare, reflectând procesul de acordare, monitorizare și recuperare a creditelor în cadrul instituțiilor financiare, ceea ce confirmă *actualitatea temei*. Operațiunile de creditare reprezintă

principala sursă de venit pentru bănci, generând dobânzi și comisioane care susțin profitabilitatea. Un portofoliu de credite performant crește veniturile nete, dar implică riscuri semnificative; creditele neperformante necesită provizioane mari, reducând direct profitul. Eficiența creditării depinde de echilibrul dintre volumul acordat, calitatea activelor și gestionarea riscurilor.

În aspectul sistemului bancar din Republica Moldova, alocarea creditelor și contabilizarea tranzacțiilor generate de aceste activități sunt reglementate prin acte normative specifice și se desfășoară sub supravegherea Banca Națională a Moldovei, care stabilește cerințe prudentiale și reguli de raportare financiară.

În esență, contabilitatea operațiunilor de creditare vizează reflectarea fidelă a tuturor etapelor ciclului de viață al creditului: acordarea, utilizarea, calcularea dobânzilor, rambursarea și, după caz, clasificarea și provizionarea creditelor neperformante. La momentul acordării creditului clienților săi, instituția bancară înregistrează concomitent o creștere a activelor sale sub forma creanțelor debitorilor și diminuare a disponibilităților bănești sau majorarea obligațiilor, în funcție de sursa de finanțare.

Evaluarea inițială și ulterioară a creditelor reprezintă un aspect important în activitatea de alocare a creditelor, care, în practică, se realizează conform standardelor internaționale de raportare financiară, în special IFRS 9 [62]. Standardul în cauză impune recunoașterea pierderilor așteptate din credite (expected credit losses sau ECL), ceea ce presupune constituirea provizioanelor încă din momentul inițial al acordării creditului, în funcție de riscul de neplată asociat debitorului.

Pe parcursul derulării contractului de credit, contabilitatea asigură evidența dobânzilor aferente, care sunt recunoscute periodic ca venituri, utilizând metoda ratei efective a dobânzii. Totodată, se monitorizează respectarea termenelor de rambursare și se efectuează reclasificarea creditelor în funcție de gradul de risc (performante, substandard, dubioase sau compromise), în conformitate cu reglementările prudentiale naționale.

În situațiile în care apar dificultăți de recuperare, contabilitatea reflectă ajustările pentru deprecierea creditelor prin constituirea și utilizarea provizioanelor. Aceste operațiuni au un impact direct asupra rezultatului financiar al băncii și asupra indicatorilor de prudență, contribuind la menținerea stabilității financiare a instituției.

De asemenea, contabilitatea operațiunilor de creditare include evidența garanțiilor aferente creditelor (gajuri, ipoteci, garanții financiare), care, deși nu sunt întotdeauna recunoscute ca active în bilanț, sunt monitorizate în conturi extrabilanțiere, având un rol important în gestionarea riscului de credit.

Prin urmare, contabilitatea operațiunilor de creditare în Republica Moldova nu se limitează la simpla înregistrare a tranzacțiilor, ci constituie un instrument complex de gestiune financiară,

control și raportare, contribuind la transparența activității bancare, la evaluarea riscurilor și la consolidarea încrederii în sistemul bancar național.

Scopul prezentei teze rezumă în studierea conceptelor de bază, cadrului normativ național și care reglementează activitățile de alocare, contabilizare și audit a operațiunilor de creditare de către instituțiile bancare a clienților său, precum și a plăților derivate din acestea sub formă de comisioane și dobânzi. De asemenea, lucrarea urmărește să evidențieze impactul relațiilor dintre instituțiile bancare cu debitorii săi în vederea relațiilor de creditare și contabilizării operațiunilor aferente cu formularea concluziilor generale și recomandărilor în vederea optimizării acestora.

Obiectivul prezentei lucrări este îndeplinit în baza datelor „FinComBank” S.A.

Realizarea scopului enunțat denotă următoarele *obiective* principale:

- studierea sistemului bancar al Republicii Moldova, cu precădere a operațiunilor de creditare în aspect ramural, tip de valută, termene și riscuri inerente;
- examinarea politicilor contabile în vederea reglementării interne a operațiunilor de creditare desfășurate de către instituțiile bancare;
- analiza cadrului normativ național și internațional în vederea reglementării operațiunilor de creditare de către bănci a clienților său;
- examinarea și expunerea modului de documentare și contabilizare a operațiunilor legate de solicitarea și alocarea creditelor, calcularea și perceperea comisioanelor și dobânzilor, respectarea termenilor de scadență și rambursare a creditelor și a costurilor aferente, calificarea creditelor prezentarea modului de evidență contabilă a acestor obligații în cadrul unei entități reale;
- studierea aspectelor auditului bancar, cu precădere a operațiunilor de creditare cu evaluarea rapoartelor de audit al situațiilor financiare;
- formularea concluziilor generale cu privire la corespunderea modului de contabilizare a operațiunilor de creditare prevederilor actelor normative și trasarea unor recomandări în vederea facilitării manoperei contabile.

Cercetarea realizată se bazează pe:

a) analiza cadrului normativ al Republicii Moldova în vederea reglementării contabilității și auditului operațiunilor de creditare și a costurilor aferente. În acest sens, au fost examinate reglementările naționale în domeniul contabilității și raportării financiare, relevante pentru asigurarea unei evidențe corecte și transparente a operațiunilor economice.

b) analiza și generalizarea experienței unei bănci autohtone concrete dezvoltarea și contabilizarea operațiunilor de creditare. Accentul a fost pus pe importanța corectitudinii executării și contabilizării acestora asupra calității informației contabile furnizate în scopul trasării și adoptării deciziilor manageriale oportune și adecvate situației reale [40, p. 24-30; 68, p. 6-18].

Din punct de vedere metodologic, cercetarea a fost fundamentată preponderent pe metoda monografică, utilizată pentru descrierea și analiza fenomenelor economico-sociale. În completare, au fost aplicate metode de cercetare precum comparația, inducția și deducția, care au permis formularea unor concluzii argumentate și relevante privind organizarea și funcționarea contabilității în contextul actual.

Teza de master este structurată din introducere, trei capitole care reflectă partea teoretică și aplicativă a procesului de evidență și audit a creditelor alocate de bănci, concluzii și recomandări, bibliografie, anexe[68, p. 32].

În cadrul Introducerii sunt evidențiate actualitatea și relevanța temei de cercetare, fiind conturată totodată o imagine de ansamblu asupra stadiului actual al cunoașterii în domeniul contabilității și auditului operațiunilor de creditare bancară. Sunt formulate în mod clar scopul și obiectivele cercetării, precum și direcțiile principale de analiză, iar metodologia utilizată este argumentată în raport cu specificul temei investigate[40, p. 15-19].

În contextul sistemului financiar din Republica Moldova, problematica abordată capătă o importanță deosebită, determinată de necesitatea alinierii practicilor contabile și de audit la cerințele contemporane de transparență, conformitate și prudențialitate. Astfel, cercetarea contribuie la îmbunătățirea calității proceselor de contabilitate și audit aferente operațiunilor de creditare, oferind repere metodologice și soluții practice pentru optimizarea mecanismelor de control și verificare.

Aplicarea acestor abordări facilitează adaptarea strategiilor de audit la specificul activităților de creditare și susține consolidarea unui sistem eficient de management al calității. În consecință, se contribuie la creșterea credibilității informațiilor financiare și la întărirea disciplinei financiare în cadrul instituțiilor bancare.

Capitolul I, intitulat *„Abordări conceptuale privind politicile contabile și auditul operațiunilor de creditare bancară”*, este dedicat fundamentării teoretice a temei, prin analiza conceptelor de bază privind creditele bancare, caracteristicile și clasificarea acestora, precum și a reglementărilor contabile relevante.

Capitolul II, *„Politici cu privire la reglementarea activității bancare, contabilității și auditului operațiunilor de creditare la „FinComBank” S.A.”*, are un caracter aplicativ și examinează politicile contabile și modul de organizare a evidenței contabile a creditelor în cadrul instituției analizate, cu accent pe prevederile actelor normative ce reglementează acest domeniu, conturile contabile implicate și procedurile de raportare.

Capitolul III, *„Contabilitatea și auditul operațiunilor de creditare la bancă în baza „FinComBank” S.A.”*, prezintă analiza empirică a proceselor de contabilitate și audit, evidențiind factorii determinanți ai calității auditului în domeniul creditelor bancare, precum și aspectele legate

de evaluarea și monitorizarea riscului de credit. Capitolul subliniază necesitatea unei abordări integrate și strategice a auditului, orientată spre creșterea eficienței și relevanței acestuia în contextul actual al mediului financiar.

Teza se finalizează cu formularea concluziilor generale și a recomandărilor, fiind completată de referințe bibliografice și anexe relevante.

Prin conținutul său, lucrarea oferă o imagine sistemică asupra modului de gestionare a operațiunilor de creditare în cadrul unei instituții bancare, evidențiind etapele procesului de acordare, monitorizare și rambursare a creditelor, precum și costurile aferente. Totodată, sunt analizate aspectele legate de evaluarea riscurilor de credit și de respectarea cerințelor prudențiale specifice sistemului bancar din Republica Moldova.

În final, teza propune soluții aplicative pentru optimizarea procesului de creditare, orientate spre îmbunătățirea managementului riscurilor, creșterea eficienței operaționale și consolidarea calității informațiilor financiar-contabile.

BIBLIOGRAFIE

1. ABATA, M. The Impact of International Financial Reporting Standards (Ifrs) Adoption on Financial Reporting Practice in the Nigerian Banking Sector. In: *Journal of Policy and Development Studies*. 2015, vol. 9, nr. 2, pp. 169–184. ISSN: 157-9385. ISSN 157-9385.
2. BĂDICU, G., MIHAILA, S. Politici contabile: principii de bază și caracteristici calitative ale informațiilor. In: *Economica*, 2014, vol. 90, nr. 4, pp. 80–86. ISSN 1810-9136.
3. Bilanțul contabil publicat de „Banca de Finanțe și Comerț” S.A. la situația din 28 februarie 2026. <https://fincombank.com/files/dezvaluirea-informatiei/2026/februarie/finrep-f01-280226-ro.xlsx> <https://fincombank.com/ro/informatie-privind-activitatea-financiara/>
4. BIONDI, Y., BOISSEAU-SIERRA, M. Pension Obligations in the European Union: A Case Study for Accounting Policy. In: *Accounting, Economics, and Law: A Convivium*. 2017, vol. 7, nr. 3, pp. 1–27. ISSN: 2152-2820.
5. CHRISTENSEN, H. B., LEE, E., WALKER, M., ZENG, C. Incentives or Standards: What Determines Accounting Quality Changes around IFRS Adoption? In: *European Accounting Review*. 2015, vol. 24, nr. 1, pp. 31–61. ISSN 0963-8180.
6. Codul Civil nr. 1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2002, Nr. 82-86, art. 661, cu modificările și completările ulterioare. http://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=112573&lang=ro
7. Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. (cu modificările și completările ulterioare). https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=154155&lang=ro#
8. Comunicat cu privire la aprobarea Regulamentului privind creditarea responsabilă a consumatorilor de către bănci. <https://www.bnm.md/ro/content/comunicat-cu-privire-la-approbarea-regulamentului-privind-creditarea-responsabila>
9. DICHEV, I. D., GRAHAM, J. R., HARVEY, C. R., RAJGOPAL, S. Earnings quality: Evidence from the field. In: *Journal of Accounting and Economics*. 2012, vol. 56, nr. 2–3, pp. 1–33. ISSN 0165-4101
10. Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a societăților de credit, a întreprinderilor de asigurare și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și elaborării unui proiect de lege cu privire la supravegherea suplimentară a entităților reglementate.
11. Directiva 2013/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.
12. Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a
13. Directivele 82/891/CEE a Consiliului, 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/ UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului.
14. FRECĂUȚEANU, A., COJOCARU, V., CHIȘLARU, A. Normele generale privind elaborarea politicilor contabile. In: *ISCA 2020=International Scientific Conference on Accounting, ISCA 2020: conf. șt. intern., 2-3 aprilie 2020*. Chișinău, pp. 105–113. ISBN 978-9975-75-989-2. https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789/1385/Frecautanu_A_Cojocari_V_Chislaru_A_conf_aprilie_2020_IX_ed.pdf?sequence=1&isAllowed=y
15. FRECĂUȚEANU, A., COJOCARU, V., CHIȘLARU, A. Politici contabile: istorie și actualitate. In: *Accounting and accounting education in the digital society: conf. șt. intern., 4-5 aprilie 2019*, Chișinău, pp. 76–82. ISBN 978-9975-127-67-7.

16. FRECĂUȚEANU, A., ȚAPU, T., CHIȘLARU, A. Elaborarea politicilor contabile: estimarea cerințelor din diverse acte normative. https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/29/Frecauteanu_A_Tapu_T_Chislaru_A_%20conf_con_05.04.19.pdf?sequence=1&isAllowed=y
17. Ghidul metodologic de întocmire a situațiilor financiare, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 154/2020. <https://mf.gov.md/sites/default/files/Ghid%20metodologic%20de%20%C3%AEntocmire%20a%20situa%C8%9Biilor%20financiare.doc>
18. HELLMAN, N., GRAY, S. J., MORRIS, R. D., HALLER, A. The persistence of international accounting differences as measured on transition to IFRS. In: *Accounting and Business Research*. 2015, vol. 45, nr. 2, pp. 166–195. Online ISSN 1475-679X.
19. [Informația privind cadrul de administrare, fondurile proprii și cerințele de capital, amortizoarele de capital](https://fincombank.com/ro/informatia-privind-cadrul-de-administrare-fondurile-proprii-si-cerintele-de-capital-amortizoarele-de-capital/). <https://fincombank.com/ro/informatia-privind-cadrul-de-administrare-fondurile-proprii-si-cerintele-de-capital-amortizoarele-de-capital/>
20. [Instrucțiune cu privire la modul de întocmire și prezentare a rapoartelor privind ratele dobânzilor aplicate de băncile din Republica Moldova, aprobată prin HCE al BNM nr. 331 din 01.12.2016;](#)
21. [Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor FINREP la nivel consolidat, aprobată prin HCE al BNM nr.83/2019;](#)
22. [Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor FINREP la nivel individual, aprobată prin HCE al BNM nr.42 din 2 martie 2018;](#)
23. INSURATELU, T. Noutăți contabile 2020. Aplicarea principiului prudentei [online]. *Legestart*. 7 februarie 2020 [citat 18 aprilie 2020]. Disponibil: <https://legestart.ro/noutaticontabile-2020-aplicarea-principiului-prudentei-este-modificata/>
24. ISTRATE, C. The persistence of the accounting policies after the transition to IFRS of the Romanian listed companies. In: *Journal of Accounting and Management Information Systems*. 2015, vol. 14, nr. 4, pp. 599–626. ISSN 1583-4387.
25. JINDRICHOVSKA, I., KUBICKOVA, D. The Role and Current Status of IFRS in the Completion of National Accounting Rules – Evidence from Austria and Germany. In: *Accounting in Europe*. 2017, vol.14, nr. 2, pp. 55–66. ISSN: 1744-9480.
26. LAZARI, L., ȚURCANU, L. Influența politici de contabilitate asupra poziției financiare a entității. In: *Contabilitatea și auditul în contextul integrării economice europene: progrese și așteptări, Conferința științifică internațională din 5 aprilie 2013*, pp. 134–137. Chișinău. ISBN 978-9975-4242-7-1.
27. [Lege cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, nr. 114 din 18.05.2012](#). In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, *nr.193-197 art.661 din 14.09.2012*. <https://www.bnm.md/ro/content/lege-cu-privire-la-serviciile-de-plata-si-moneda-electronica-nr-114-din-18052012>
28. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2018, nr.1-6, art. 22. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125231&lang=ro
29. Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548 din 21.07.1995. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 297-300 din 30.10.2015, art. 544 (republicată). <https://www.bnm.md/ro/content/lege-cu-privire-la-banca-nationala-moldovei-nr-548-xiii-din-21071995>
30. Legea cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar nr. 250 din 01.12.2017. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 794 din 29.12.2017. <https://www.bnm.md/ro/content/legea-cu-privire-la-supravegherea-suplimentara-bancilor-asiguratorilorreasiguratorilor-si>

31. Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995 (în vigoare 01.01.1996). In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2011. nr.78-81 art.199 din 13.05.2011. https://www.bnm.md/files/LIF_ro.pdf
32. Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06 octombrie 2017 (cu modificările ulterioare). In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2017, nr.434-439, art.727. <https://www.bnm.md/ro/content/legea-privind-activitatea-bancilor-nr202-din-06-octombrie-2017>
33. Legea privind efectuarea decontărilor în numerar și pentru modificarea unor acte normative nr. 34 din 29.02.2024. Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2024, nr. 86-88 art. 129. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142089&lang=ro
34. Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 14.09.2012, nr. 193-197 art. 665. https://www.cnpf.md/storage/old_site_files/file/BazaNormativa/acte_legis_normat/2018/03.05.2018/lege_171.pdf
35. Legea privind redresarea și rezoluția băncilor nr. 232 din 03.10.2016. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 343-346 din 04.10.2016, art. 707. <https://www.bnm.md/ro/content/legea-privind-redresarea-si-rezolutia-bancilor-nr-232-din-03102016>
36. Legea privind reglementarea valutară nr.62-XVI din 21 martie 2008. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 423-429 din 09.12.2016, art. 496. <https://www.bnm.md/ro/content/legea-nr62-xvi-din-21-martie-2008-privind-reglementarea-valutara-cu-modificarile-conform>
37. Legii privind auditul situațiilor financiare nr. 271 din 15.12.2017. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2017, nr. 7-17 art. 48. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=153011&lang=ro#
38. Lista persoanelor licențiate sau autorizate în conformitate cu Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (actualizată la 01.07.2024). https://www.cnpf.md/storage/files/files/Persoane%20licentiate%20sau%20autorizate%20pe%20piata%20de%20capital_01_07_2024_actualizare.docx
39. LITVIN A., GHEORGHITA M., TURCAN R., POJAR D., OBERȘT A., STRATILA A., POLCANOVA A., ZBANCĂ A. Managementul investițiilor: manual. Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management. – Chișinău: Tehnica-UTM, 2026. – 262 p. ISBN 978-9975-64-617-8
40. MAMALIGA V., TURCAN R., Metodologia cercetării științifice: Note de curs. Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management. – Chișinău: Tehnica-UTM, 2022. – 100 p. ISBN 978-9975-45-790-3 Totodată pentru tematicile contabile, vă rog să fie făcute referințe și la manualul:
41. NEDERIȚA, A. Particularitățile formării politicilor contabile ale entităților pe anul 2021. *Contabilitate și audit*. 2020, vol. 12, pp. 81–94. ISBN: 977-1813-440-80-2.
42. NEDERIȚA, A., FOALEA L. Experiența și problemele reformei contabilității în Republica Moldova. p. 9-13 https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789.1/205/Nederita_Foalea_conf_aprilie_2012.pdf?sequence=1&isAllowed=y
43. PETRE, G., LAZAR, A., IANCU, E., AVRAM, M. M., DUINEA, E. M., PETRE, D. *Politici contabile în condițiile aplicării Reglementarilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a CEE, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009* (2nd ed.). București, Editura: Monitorul Oficial. 2012, 328 p. ISBN 978-973-56-7777-0 Disponibil: <https://www.librarie.net/p/161032/politici-contabile-in-conditiile-aplicariireglementarilor-contabile-conforme-cu-directiva-a-iv-a-a-cee-aprobate-prin-ordinulministrului-finantelor-publice-nr-3-0552009>
44. Planul de conturi al evidenței contabile în băncile din Republica Moldova din 26.03.1997. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* din 22.05.1997, nr.33-34/54 (actualizat

- 22.03.2024). <https://www.bnm.md/ro/content/planul-de-conturi-al-evidentei-contabile-bancile-licentiate-din-republica-moldova-aprobat>
45. Planul general de conturi, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013 și nr. 100 din 28.06.2019, în vigoare din 01.01.2020. <https://www.contabilsef.md/planul-de-conturi-2020/>
46. Politici contabile ale „FinComBank” S.A. <https://fincombank.com/ro/politicile-contabile-banca/>
47. Recomandări metodice privind tranziția de la Standardele Naționale de Contabilitate la Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 69 din 17 septembrie 2009. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 153-154 din 9 octombrie 2009.
48. Regulament cu privire la calculul de către bănci al ajustărilor specifice și al ajustărilor generale pentru riscul de credit. <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-calculul-de-catre-banci-al-ajustarilor-specifice-si-al>
49. Regulament cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.78 din 11 aprilie 2018. <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-operatiunile-cu-numerar-bancile-din-republica-moldova-aprobat>
50. Regulament cu privire la sistemul automatizat de plăți interne, aprobat prin Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.179 din 27.06.2019. <https://www.bnm.md/ro/content/regulament-cu-privire-la-sistemul-automatizat-de-plati-interne-aprobat-prin-hotararea>
51. Regulament cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci. <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-tehnicile-de-diminuare-riscului-de-credit-utilizate-de-banci>
52. Regulament cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate. <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-tratamentul-riscului-de-credit-pentru-banci-potrivit-abordarii>
53. Regulament privind cerințele față de documentele contabile interne, aprobat prin HCA al BNM nr. 381 din 15.12.2005;
54. Regulament privind organizarea contabilității în băncile din Republica Moldova, aprobat prin HCA al BNM nr.238 din 10.10.2002;
55. Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012.
56. Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor, aprobat prin HCE al BNM nr. 60/2026. <https://www.bnm.md/ro/content/hotarare-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-creditarea-responsabila-consumatorilor-de>
57. Regulamentului cu privire la auditul situațiilor financiare și auditul în alte scopuri al băncilor, aprobat prin HCE al BNM nr.118 din 24.05.2018. <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-auditul-extern-al-bancilor>
58. ȘOIMU, S., BĂDICU, G., & COJOCARU-BĂRBIERU, C. Opțiuni de selectare și aplicare a politicilor contabile în aprecierea poziției și performanței financiare. In: *Economica*. 2021, vol. 118, nr. 4, pp. 105–124. ISSN 1810-9136.
59. Standardele de audit, aprobate prin Ordinul Ministrului finanțelor nr. 20 din 23.02.2023. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 01.03.2023, nr. 65-68 art. 239. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135740&lang=ro
60. Standardele Internaționale de Raportare Financiară – IFRS: norme oficiale emise la 1 ianuarie 2011. Vol. 1-2, București: Editura CECCAR, 2011.
61. Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS 10, IFRS 15, IFRS 16, IAS 28). <https://mf.gov.md/ro/content/standardele-interna%C8%9Bionale-de-raportare-financiar%C4%83-ifrs-10-ifrs-15-ifrs-16-ias-28>

62. Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS 9, IAS 19, IAS 36, IAS 39, IFRIC 21). <https://mf.gov.md/ro/content/standardele-interna%C8%9Bionale-de-raportare-financiar%C4%83-ifrs-9-ias-19-ias-36-ias-39-ifric-21>
63. Standardele Internaționale de Raportare Financiară 2017 (Red Book). <https://mf.gov.md/ro/content/standardele-interna%C8%9Bionale-de-raportare-financiar%C4%83-2017-red-book>
64. Standardele Internaționale de Raportarea Financiară (în continuare SIRF). <https://bnm.md/ro/content/standardele-internationale-de-raportare-financiara> ;
65. Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 118/2013. <https://mf.gov.md/sites/default/files/legislatie/Standardele%20Na%C8%9Bionale%20de%20Contabilitate%20aprobrate%20prin%20ordinul%20nr.%20118%20din%2006.08.2013.pdf>
66. Standardul Național de Contabilitate „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare”, aprobat în baza Ordinului Ministerului de Finanțe privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate nr. 118 din 06.08.2013. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2013. Nr. 177-181, art. 1224.
67. ȚUGULSCHI, I. Conținutul și semnificația politicii contabile manageriale în industria de panificație. In: *Economica*. 2009, vol. 63, nr. 3, pp. 46–52. ISSN 1810-9136.
68. ȚAPU, T. *Îndrumări metodice privind elaborarea tezelor anuale la disciplinele contabile. Îndrumări metodice pentru specialitatea 361.1 "Contabilitate"*. Chișinău: Centrul editorial al UASM, 2006. 53 p.
69. TUHARI, T. ȘI METELCHIN, A. Rolul politicilor contabile în organizarea rațională a sistemului contabil. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/14-17_26.pdf
70. TURGUNOVNA, E.S., ABROROVNA M.R. Accounting Policy of The Enterprise: Development and Amendments. In: *Asian Journal of Technology & Management Research*, 2022, vol. 11, nr. 2, pp. 21-27. ISSN 2249-0892.
71. ZLATI, M. L., ANTOHI, V. M. Accounting treatments and policies for biological assets from the perspective of IAS 41-Agriculture. In: *International Conference "Risk in Contemporary Economy" XIXth Edition, June 2018*, Galați, România, pp. 104–113. "Dunarea de Jos" University of Galati. ISSN 2344-5386.
72. ZLATI, M. L., ANTOHI, V. M., & CARDON, P. Aspects regarding the corresponding between adjustments of fixed assets in accordance with the accounting policy manual. In: *European Journal of Accounting, Finance & Business*. 2018, vol. 6, nr. 2, pp. 119–126. ISSN 2344 - 102X.
73. ZLATI, M. L., The The Principle of Prudence Approach in the Accounting of Affected by the Economic Crisis' Entities, În: *Public Administration & Regional Studies*, (1), pp.57-75. Disponibil: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1019299>
74. ДИМИТРИАДИ, Г.Г. Риски управления банком. СПб.: ЛКИ, 2010. — 240 с. ISBN 978-5-04-178346-4
75. КУЛАКОВ, А. Е. Управление активами и пассивами банка: практическое пособие. — М.: БДЦ Пресс, 2004. — 256 с.
76. МАРАМЫГИН, М. С., ШАТКОВСКАЯ, Е. Г., ЛОГИНОВ, М. П., МОКЕЕВА, Н. Н., ПРОКОФЬЕВА, Е. Н., ЗАБОРОВСКАЯ, А. Е., ДОЛГОВ, А. С. Банковское дело и банковские операции: учебник. Уральский государственный экономический университет. Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2021. 567 с. ISBN 978-5-7996-3104-8. https://elar.urfu.ru/bitstream/10995/95287/1/978-5-7996-3104-8_2021.pdf
77. МАРКОВА, О. М., МАРТЫНЕНКО, Н. Н., РУДАКОВА, О. С. Банковские операции: учебник для академического бакалавриата. М.: Юрайт, 2015. 612 с. ISBN 978-5-9916-3092-4. https://library.fa.ru/ve_files/works/Martynenko.pdf
78. ТАВАСИЕВ, А. М., АЛЕКСЕЕВ, Н. К. Банковское дело: словарь официальных терминов с комментариями. — М.: Дашков и К, 2014. — 651 с.

79. ЦАПУ, Т.; ТОДОРОВА, Л. *Банковский учет. Методические указания для специальности 361.1 «Бухгалтерский учет»*. Chişinău: Centrul editorial al UASM, 2011. 120 p.
80. ШЕРШНЕВА, Е. Г. Диагностика финансового состояния коммерческого банка: учебно-методическое пособие / Е. Г. Шершнева. — Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2017. — 112 с. ISBN 978-5-7996-1943-5.
81. <https://fincombank.com/files/contacte/contacte-ro.pdf?v=1777656142>
82. <https://fincombank.com/files/rapoarte-anuale/2024/raport-final-2024-complet.pdf>
83. <https://fincombank.com/files/subdiviziuni/2026/informatia-privind-sucursalele-si-oficiile-secundare-ale-fincombank-07-04-2026-signed.pdf>
84. <https://fincombank.com/ro/informatia-privind-cadrul-de-administrare-fondurile-proprie-si-cerintele-de-capital-amortizoarele-de-capital/>
85. <https://fincombank.com/files/contacte/contacte-ro.pdf?v=1777656142>
86. <https://fincombank.com/ro/informatia-privind-creditele/>
87. <https://fincombank.com/ro/politicile-contabile-banca/>
88. <https://fincombank.com/ro/vreau-credit-agrofininvest>
89. <https://www.bnm.md/ro/content/lista-instructiunilor>
90. <https://www.bnm.md/ro/content/lista-legi>,
91. <https://www.bnm.md/ro/content/lista-regulamentelor>,
92. https://www.cnpf.md/storage/files/files/Persoane%20licentiate%20sau%20autorizate%20pe%20piata%20de%20capital_01_07_2024_actualizare.docx
93. <https://fincombank.com/files/dezvaluirea-informatiei/2026/februarie/finrep-f01-280226-ro.xlsx>
94. <https://fincombank.com/ro/informatie-privind-activitatea-financiara/>
95. <https://fincombank.com/ro/credite-business>
96. <https://www.bnm.md/ro/content/regulamentul-cu-privire-la-clasificarea-activelor-si-angajamentelor-conditionale-aprobat>